

แผนความต้องการกำลังคนสายงานพยาบาล
ของหน่วยบริการสุขภาพสังกัด
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
(2560-2579)

Nursing Workforce Planning for Healthcare facilities
under Office of the Permanent Secretary, MOPH
2017-2036

กฤษฎา แสงดี RN., Ph.D. (Population and Development)

สำนักวิชาการสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

10045776

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

สารบัญเนื้อหา

คำนำ

กิตติกรรมประกาศ

บทคัดย่อ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
2	ปัจจัยกำหนดความต้องการกำลังคนด้านการพยาบาล	7
	ปัจจัยกำหนดความต้องการกำลังคนด้านการพยาบาลในอนาคต	9
	ปัจจัยนำเข้าในการศึกษาความต้องการกำลังคนสายงานพยาบาล	11
	การออกแบบระบบบริการสุขภาพในอนาคต	13
	ปัจจัยที่มีผลต่อการออกแบบระบบบริการสุขภาพ	17
	แผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan)	21
	ระบบบริการพยาบาลในอนาคต	27
3	สถานการณ์กำลังคนพยาบาลวิชาชีพ	29
	สถานการณ์กำลังคนพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย	29
	กำลังการผลิตพยาบาลในประเทศไทย	32
	สาเหตุสำคัญของความขาดแคลนพยาบาล	33
	สถานการณ์กำลังคนสายงานพยาบาลวิชาชีพและความขาดแคลน ในกระทรวงสาธารณสุข	40
	ผลกระทบของความขาดแคลนพยาบาลในระบบบริการสุขภาพ ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	44
4	การวิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลังและกำลังคนรองรับ	46
	การวิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลังพยาบาลในระบบบริการสุขภาพ	48
	การวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนด้วยวิธี Health Demand Method	51

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนโดยการกำหนดอัตรากำลังขั้นต่ำตามเป้าหมายการจัดบริการ (Service target) และอัตรากำลังด้วยวิธีสัดส่วนต่อประชากร	58
การคำนวณอัตรากำลังบุคลากรสาย Skill mixed ของสายงานพยาบาล	59
ผลการศึกษาและการคำนวณอัตรากำลังพยาบาลที่ต้องการระหว่างปี 2560 -2564	59
การกำหนดกรอบอัตรากำลังในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า	60
การวิเคราะห์กำลังคนที่มีรองรับ (Supply of nursing workforce)	61
การวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างอัตรากำลังที่ต้องการกับอัตรากำลังรองรับที่มี (Demand-Supply Gap analysis)	65
กำลังคนผู้ช่วยพยาบาล	70
5 การวางแผนกำลังคนสายงานพยาบาลและข้อเสนอเชิงนโยบาย	73
การคาดประมาณพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาใหม่เข้าสู่ระบบการทำงาน	74
การคาดประมาณการสูญเสียกำลังคน	77
การคาดประมาณกำลังคนรองรับที่คาดว่าจะมีในอนาคต	80
การคาดประมาณกำลังคนรองรับระหว่างปีงบประมาณ 2560 - 2564	80
การคาดประมาณกำลังคนพยาบาลวิชาชีพรองรับระหว่างปีงบประมาณ 2565 - 2579	82
ผลการคาดประมาณกำลังคนรองรับระหว่างปีงบประมาณ 2565 - 2579	83
การคาดประมาณกำลังคนผู้ช่วยพยาบาลรองรับระหว่างปีงบประมาณ 2560 - 2579	85
ประเด็นผลกระทบในการบริหารจัดการภายใต้สมมติฐานของการคาดประมาณ	87
แผนการสรรหากำลังคนสายงานพยาบาลในระหว่างปีงบประมาณ 2560 - 2579	88
สรุปอภิปรายผลการศึกษาความต้องการพยาบาลและการคาดประมาณกำลังคนรองรับ	89
ข้อเสนอมาตรการเชิงนโยบาย	91
บทสรุป	93
ภาคผนวก	94